

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

dla klasy 8a i 8b Szkoły Podstawowej nr 17 w Nowym Sączu na rok szkolny 2025/26

W oparciu o program „Żyję i działam bezpiecznie”

Jarosław Słoma, wydawnictwo Nowa Era

Treść wymagań edukacyjnych

Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów, forma i częstotliwość sprawdzania wiedzy i umiejętności

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Nauczyciel zapewnia ciekawy, zrozumiały i przystępny przekaz informacji merytorycznych.
3. Ocenie mogą podlegać wszystkie formy aktywności ucznia (ustne i pisemne)

Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia:

- sprawdziany,
- kartkówki (10-15 minut z 3 ostatnich lekcji),
- ćwiczenia praktyczne w zakresie udzielania pierwszej pomocy,
- odpowiedzi ustne (z 3 ostatnich lekcji),
- prace domowe, prezentacje na wybrany temat,
- prowadzenia zeszytu przedmiotowego,
- pisemne, indywidualne prace na lekcji,
- prace w grupach,
- aktywność podczas lekcji,
- aktywność pozalekcyjna w zakresie edukacji dla bezpieczeństwa.

Uczeń ma 2 tygodnie na poprawę oceny. Niesamodzielna praca nie podlega poprawie.

Uczniowi przysługuje 1 nieprzygotowanie w semestrze.

Ocenianie:

Prace pisemne są punktowane. Punkty przeliczane są na oceny wg skali procentowej zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

0%-30% pkt ocena niedostateczna (1)

31%-50% pkt ocena dopuszczająca (2)

51%-74% pkt ocena dostateczna (3)

75%-89% pkt ocena dobra (4)

90%-97% pkt ocena bardzo dobra (5)

98%-100% pkt ocena celująca (6)

Uczeń otrzymuje ocenę śródroczną na podstawie ocen cząstkowych uzyskanych z materiału dotyczącego bezpieczeństwa państwa oraz postępowania w sytuacjach zagrożeń.

Na ocenę końcoworoczną ma wpływ wiedza i umiejętności ucznia z podstaw pierwszej pomocy, postaw obronnych a także ocena z pierwszego półrocza.

Zasady wystawiania oceny śródrocznej i rocznej

1. O ocenie śródrocznej i rocznej decydują w pierwszej kolejności stopnie z samodzielnej pracy ucznia oraz oceny wspomagające za aktywną pracę w czasie zajęć.

2. Przy wystawianiu oceny rocznej klasyfikacyjnej brane są pod uwagę oceny uzyskane w całym roku szkolnym.

3. Ocena śródroczna / roczna nie jest średnią ocen bieżących.

4. Aby wystawić ocenę śródroczną, roczną uczeń powinien uzyskać minimum 3 oceny bieżące przy jednej godzinie tygodniowo.

5. Bieżące, śródroczne, roczne oceny klasyfikacyjne ustala się w stopniach wg następującej skali: stopień celujący (6) stopień bardzo dobry (5) stopień dobry (4) stopień dostateczny (3) stopień dopuszczający (2) stopień niedostateczny (1)

6. Na miesiąc przed śródrocznym/rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej zostaje przekazana informacja uczniowi i jego rodzicom o przewidywanej niedostatecznej z edukacji dla bezpieczeństwa.

7. Na dwa tygodnie przed śródrocznym/rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej uczeń i jego rodzice zostają poinformowani o przewidywanej z edukacji dla bezpieczeństwa. Ocena te zostają wpisana w dzienniku internetowym w rubryce zatytułowanej „ocena przewidywana” lub dzienniczku.

I PÓŁROCZE

Lp.	Dział, temat	Wymagania na poszczególne oceny				
		Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
	I. Bezpieczeństwo państwa					
1.	Bezpieczny obywatel, bezpieczny naród, bezpieczne państwo	–definiuje bezpieczeństwo jako stan i jako proces –wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli	- wymienia rodzaje bezpieczeństwa	- wymienia rodzaje, dziedziny bezpieczeństwa państwa	– definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej	
2.	Bezpieczeństwo Polski w stosunkach międzynarodowych	-opisuje geopolityczne położenie Polski -omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego	-wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie	-opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski -potrafi podać przykłady misji pokojowych w których brali udział Polacy	-wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO) -wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski	-omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski -potrafi omówić najważniejsze cele głównych organizacji międzynarodowych do

						których należy Polski
	II. Postępowanie w sytuacjach zagrożeń					
3.	Źródła zagrożeń	-wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń -wymienia numery alarmowe w Polsce, przypisuje je odpowiednim służbom	-omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom	-wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce -dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia	-poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania	
4.	Ostrzeżenie o zagrożeniach i alarmowanie	-rozdziela sygnały alarmowe -omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów	-wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych -wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze	-wymienia sposoby przeciwdziałania panice	-opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego	-charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania
5-6.	Ewakuacja. Pożar w SP 14. Ewakuacja.	-wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie – rozpoznaje znaki ewakuacyjne	-opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku zna szkolną	-uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się	– opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji – rozdziela rodzaje i	

		i informacyjne	instrukcję ewakuacji	poleceniom służb ratowniczych	stopnie ewakuacji	
7.	Zagrożenia pożarowe	-rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej	- wymienia główne przyczyny pożarów opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru	- opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole	- wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonącą na człowieku – wie jak się zachować podczas zapalenia oleju na patelni	
8.	Zagrożenia powodziowe	-wymienia główne przyczyny powodzi i potrafi je opisać	-wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej -wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi -wymienia na czym polega ochrona przeciwpowodziowa	– planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej –uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi –wie co należy	-opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych -omawia pojęcie: stan ostrzegawczy, stan alarmowy, dekontaminacja, pogotowie przeciwpowodziowe, alarm powodziowy	

				zrobić w czasie ewakuacji		
9.	Ekstremalne warunki pogodowe	–wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka	– omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz	–opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur	-potrafi scharakteryzować zagrożenia i zasady postępowania podczas: intensywnych opadów śniegu ekstremalnie niskich temperatur upałów, wichur gwałtownych burz	
10.	Wypadki i katastrofy komunikacyjne. Uwolnienie niebezpiecznych substancji chemicznych	– wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych	--opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych opisuje zagrożenia towarzyszące wypadkom	-omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, ratownikowi, osobom postronnym na miejscu zdarzenia -wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia, i stosuje tę wiedzę w praktyce	-opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR -omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny) - wyjaśnia znaczenie terminów, kolizja, katastrofa, wypadek	-zna system segregacji rannych TRIAGE
11.	Zagrożenia terrorystyczne	-definiuje pojęcie terroryzm -rozumie	– opisuje zasady zachowania się na wypadek:	-opisuje zasady zachowania się na wypadek:	– omawia genezę i formy współczesnych	

		konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych	strzelaniny znalezienia się w sytuacji zakładniczej – zna główne przyczyny terroryzmu	ataku bombowego ataku gazowego otrzymania podejrzanego przesyłki – wymienia najczęstsze akty terroru	aktów terroru	
	III. Podstawy pierwszej pomocy					
12.	Podstawowe wiadomości z zakresu pierwszej pomocy	-wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” -określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym	-wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego” -wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy	-opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia -zna główne stany nagłego zagrożenia zdrowotnego	– wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych	
13.	Postępowanie w miejscu zdarzenia	-demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych zna numery	-poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową -wskazuje sposób zabezpieczenia się	-podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy -opisuje wybrane sposoby	– wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka,	

		alarmowe	ratownika w kontakcie z poszkodowanym	transportu osób przytomnych i nieprzytomnych	ratownika, poszkodowanych, i pozostałych osób
14.	Pomoc osobie nieprzytomnej	-wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” -ocenia stan świadomości poszkodowanego -umiejętnie stosuje folię NRC	-ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku -udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło-żuchwa) -sprawdza, czy poszkodowany oddycha -wymienia objawy utraty przytomności -wymienia ogniwa łańcucha przeżycia	-ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC -układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej -wymienia główne przyczyny omdlenia -opisuje ogniwa łańcucha przeżycia	-wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej -potrafi przeprowadzić wywiad SAMPLE -zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną -wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB -udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia -charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie
15 - 16.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa	- wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie	- omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci wymienia objawy NZK -zna przyczyny NZK	-definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo-oddechowa - przedstawia zalety zastosowania AED	opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej opisuje działanie i obsługę automatycznego

		skuteczności -stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO		w akcji ratowniczej	defibrylatora zewnętrznego potrafi wykorzystać AED w praktyce wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorostego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze)	
17.	Apteczka pierwszej pomocy	– omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy	- wlicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: samochodowej turystycznej domowej	-proponuje improvizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia	- opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy	
18.	Tamowanie krwotoków	-stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran -bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne	– wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający	- wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je -wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające -wie kiedy może zastosować opaskę uciskową -potrafi opisać pierwszą pomoc przy krwotokach	-wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna) -demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa -potrafi wykonać opatrunek z ciałem obcym w ranie -potrafi założyć opaskę uciskową	
19.	Złamania i zwichnięcia	- zakłada temblak podaje przykłady	– omawia zasady postępowania w	– wyjaśnia pojęcia: złamanie,	– potrafi udzielić pomocy	

		zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie	przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa -wie jakie są typowe objawy złamania zna objawy zwichnięć i skręceń	zwichnięcie, skręcenie -opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa -wie jakie są rodzaje złamań	poszkodowanemu w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń - – potrafi udzielić pomocy poszkodowanemu w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń	
20-21.	Oparzenia i odmrożenia	– demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny	- omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: oparzeń termicznych wie jak postępować w przypadku zapalenia oleju w kuchni	- wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie -omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: oparzeń termicznych oparzeń środkami chemicznymi wychłodzenia organizmu i odmrożeń	-proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci -wymienia czynniki sprzyjające wychłodzeniu -zna stopnie oparzeń i odmrożeń i potrafi je scharakteryzować	

II PÓŁROCZE

Lp.	Dzieł, temat	Wymagania na poszczególne oceny				
		Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
22-28.	III. Podstawy pierwszej pomocy Inne groźne przypadki: <ul style="list-style-type: none"> • Zadzławienie • Zawał serca • Udar mózgu • Napad padaczkowy • Obce ciało w oku • Zatrucia • Pomoc tonącym • Porażenie prądem • Ukąszenie i użądlenie 	-omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wypadkach: zadławienia zawału serca udaru mózgu napadu padaczkowego udaru mózgu napadu padaczkowego ciała obcego w oku zatrucia tonięcia porażenia prądem ukąszenia użądlenia	-wie jakie są przyczyny: zadławienia zawału serca udaru mózgu napadu padaczkowego ciała obcego w oku zatrucia tonięcia porażenia prądem ukąszenia użądlenia	-omawia objawy w przypadkach: zadławienia zawału serca udaru mózgu napadu padaczkowego ciała obcego w oku zatrucia tonięcia porażenia prądem ukąszenia użądlenia	-omawia i stosuje w praktyce sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: zadławienia -omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia -wykonuje na manekinie rękoczynny ratunkowe w przypadku zadławienia -wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci zawału serca udaru mózgu	

					napadu padaczkowego ciała obcego w oku zatrucia, tonięcia porażenia prądem ukąszenia, użądlenia	
	IV. Kształtowanie postaw obronnych					
29-30.	Terenoznawstwo	-orientuje się w terenie bez mapy (charakterystycznych cech i przedmiotów terenowych)	-dokonuje prostych pomiarów bezprzyrządowych w terenie	-wyznacza kierunki stron świata: • wg ciał niebieskich • wskazań igły magnetycznej (busola/ kompas) • urządzeń GPS	-umie zorientować mapę i wskazać na niej własne miejsce stania -umie zaplanować i obliczyć drogę marszu (czas, odległość)	
31.	Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	- wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberbezpieczeństwa	- opisuje miejsce cyberbezpieczeństwa w systemie bezpieczeństwa państwa - wymienia główne zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa	-proponuje efektywne sposoby zapobiegania atakom na cyberbezpieczeństwo i minimalizacji ich skutków	- opisuje zadania Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni	-opisuje przykłady ataków na cyberbezpieczeństwo
32-33.	Przygotowanie do szkolenia strzeleckiego	-zna zasady bezpiecznego i efektywnego posługiwania się bronią strzelecką	- zna zasadę BLOS (broń/ lufa/ otoczenie/ spust) - wylicza zasady bezpiecznego posługiwania się bronią strzelecką (odpięcie magazynka,	-rozumie zasady efektywnego posługiwania się bronią strzelecką - identyfikuje podstawowe części składowe broni: • krótkiej – pistolet/ rewolwer	-opisuje ułożenie ciała w podstawowych postawach strzeleckich (zależnie od dyscypliny i konkurencji) - opisuje zasady	

			brak kontaktu ze spustem, przeładowanie, lufa skierowana w bezpieczne miejsce, strzał kontrolny, wskaźnik bezpieczeństwa, pudełko – futerał transportowy lub kabura)	<ul style="list-style-type: none"> • długiej - karabin • śrutowej – strzelba 	zgrzywania podstawowych rodzajów przyrządów celowniczych (otwarte, zamknięte, optyczne) - prawidłowo składa się do strzału, reguluje oddech i ściąga język spustowy	
--	--	--	--	--	---	--

Uwagi dotyczące oceniania na każdym poziomie wymagań:

- aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę, uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu
- uczeń jest zobowiązany doskonalić umiejętność pierwszej pomocy przedmedycznej

Kryteria oceniania zostały opracowane na podstawie programu nauczania edukacji dla bezpieczeństwa Nowa Era autora Jarosława Słomy

Adnotacja dodatkowa

Wymagania edukacyjne są dostosowywane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia zgodnie z wskazanymi przepisami ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w Indywidualnym Programie Edukacyjno-Terapeutycznym,
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia,

- 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii,
- 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt. 1-3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów;
- 5) posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.

Szczegółowe opisy dostosowań są ujęte w dokumentacji pomocy pedagogiczno- psychologicznej.

Wymagania edukacyjne zostały opracowane przez mgr Adama Maciasia.